

Komitet Główny Olimpiady Wiedzy o Turystyce

90-142 Łódź, . Kopcińskiego 31

tel./fax 635 45 50

e-mail: owotur@gmail.com

4

REGULAMIN OLIMPIADY WIEDZY O TURYSTYCE

§1.

Uwagi ogólne

1. Podstawę do przeprowadzenia Olimpiady Wiedzy o Turystyce zwanej dalej Olimpiadą stanowią: **Akt Powołania** zgodny z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 stycznia 2002 roku, w sprawie organizacji konkursów i olimpiad (Dz. U. 2002 r. Nr 13, poz. 125 z późn. zm.) oraz Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 września 2014r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad (Dz. U. 2014.poz. 1290)
2. Regulamin Olimpiady Wiedzy o Turystyce jest zgodny z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 stycznia 2002 roku w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad, Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 września 2014 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad (Dz. U. 2014.1290) oraz Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 roku w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. 2007 nr 83 poz. 562, z późn. zm.)
3. Organizatorem Olimpiady jest **Uniwersytet Łódzki, Wydział Nauk Geograficznych, Instytut Geografii Miast i Turyzmu, ul. Kopcińskiego 31, 90-142 Łódź, tel./fax 42 635 45 50, email: owotur@gmail.com strona internetowa www.turyzm.edu.pl**
4. Komitet Główny Olimpiady Wiedzy o Turystyce ma siedzibę w **Instytucie Geografii Miast i Turyzmu UŁ, ul. Kopcińskiego 31, 90-142 Łódź** i reprezentuje Organizatora we wszystkich sprawach związanych z organizacją Olimpiady.
5. Olimpiada organizowana jest we współpracy z przedstawicielami branży turystycznej i organizacjami turystycznymi.

§2.

Cel Olimpiady Wiedzy o Turystyce

1. Rozwijanie wśród młodzieży zainteresowań turystyką oraz pogłębianie wiedzy i umiejętności zawodowych objętych podstawą programową kształcenia w zawodzie technik obsługi turystycznej, zatwierdzonej przez Ministra Edukacji Narodowej.
2. Rozwijanie zainteresowań turystyką oraz pogłębianie wiedzy i umiejętności z zakresu turystyki wśród młodzieży szkół ponadgimnazjalnych: liceów ogólnokształcących i techników.
3. Kształtowanie wzorców wychowawczych i pobudzanie ambicji zawodowych uczniów.
4. Wykrywanie i rozwijanie uzdolnień wśród uczniów.

Komitet Główny Olimpiady Wiedzy o Turystyce

90-142 Łódź, . Kopcińskiego 31

tel./fax 635 45 50

e-mail: owotur@gmail.com

5. Motywowanie uczniów do podejmowania dalszego kształcenia na kierunkach turystyczno-hotelarskich szkół wyższych.
6. Kształtowanie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy oraz pobudzanie do twórczego myślenia wśród uczniów szkół średnicach.
7. Zapoznanie młodzieży z innowacyjnymi rozwiązaniami stosowanymi w sektorze usług turystycznych.
8. Umożliwienie młodzieży szlachetnego współzawodnictwa w rozwijaniu zainteresowań.
9. Stworzenie możliwości szlachetnego współzawodnictwa pomiędzy szkołami.
10. Doskonalenie umiejętności nauczycieli przedmiotów zawodowych w szkołach zawodowych kształcących w zawodzie technik obsługi turystycznej w zakresie turystyki.
11. Stworzenie forum wymiany doświadczeń dla nauczycieli nauki zawodu.
12. Pogłębienie współpracy branży i szkół kształcących kadry dla turystyki.
13. Integracja środowisk turystycznych.

§3.

Zadania Komitetu Głównego Olimpiady Wiedzy o Turystyce

1. Organizator powołuje stosowną uchwałą Komitet Główny Olimpiady zwany dalej Komitetem, który jest odpowiedzialny za organizację i poziom merytoryczny Olimpiady.
2. Członkami Komitetu są: przedstawiciele Organizatora. Do Komitetu należeć mogą ponadto: pracownicy naukowci specjalizujący się w naukach o turystyce, nauczyciele szkół ponadgimnazjalnych, praktycy reprezentujący branżę turystyczną, przedstawiciele instytucji oświatowych. Komitet wybiera ze swego grona Prezydium, które zajmuje się realizacją bieżących prac Komitetu Głównego oraz podejmuje decyzje w nagłych sprawach pomiędzy posiedzeniami Komitetu. W skład Prezydium wchodzi w szczególności: Przewodniczący Komitetu, Zastępca Przewodniczącego i dwóch Sekretarzy. Komitet może w czasie swojej kadencji dokonywać zmian w swoim składzie i w składzie wszelkich powoływanych przez siebie organów.
3. Komitet Główny stosowną uchwałą powołuje i odwołuje Komitety Okręgowe Olimpiady oraz Komitet Centralny (Jury).
4. Komitet Główny w szczególności:
 - a. opracowuje i przedstawia do zatwierdzenia Organizatorowi program Olimpiady,
 - b. ustala, zatwierdza listy finalistów i laureatów zawodów okręgowych i centralnych oraz kolejność lokat na podstawie informacji uzyskanych od Komitetów zawodów poszczególnych etapów,
 - c. przyznaje uprawnienia oraz nagrody rzeczowe finalistom i laureatom zawodów centralnych Olimpiady,

Komitet Główny Olimpiady Wiedzy o Turystyce

90-142 Łódź, . Kopcińskiego 31

tel./fax 635 45 50

e-mail: owotur@gmail.com

- d. opracowuje pytania, zadania testowe oraz zadania praktyczne wraz z kluczem odpowiedzi dla zawodów okręgowych i centralnych Olimpiady. Przekazuje je komitetom przeprowadzającym zawody w sposób uniemożliwiający ich nieuprawnione ujawnienie do chwili rozpoczęcia zawodów,
 - e. gromadzi dokumentację dotyczącą Olimpiady.
5. Decyzje Komitetu zapadają zwykłą większością głosów uprawnionych, przy udziale przynajmniej połowy członków Komitetu. W przypadku równej liczby głosów decyduje głos Przewodniczącego Komitetu.
 6. Posiedzenia Komitetu, na których ustala się treść zadań Olimpiady są tajne. Przewodniczący obrad może zarządzić tajność obrad także w innych uzasadnionych przypadkach.
 7. Decyzje Komitetu Głównego w sprawach dotyczących przebiegu i wyników Olimpiady są ostateczne, przy zachowaniu trybu odwoławczego uczestnika (zasady określa § 6 Regulaminu)
 8. Zawody na poszczególnych etapach Olimpiady przeprowadza: Komitet Główny, Komitety okręgowe oraz Komitety szkolne.
 9. Zasięg terytorialny Komitetów okręgowych ustala każdorazowo Komitet Główny Olimpiady.
 10. Zadania Komitetów okręgowych określa Prezydium Komitetu Głównego.
 11. Komitet Główny przed rozpoczęciem każdej kolejnej edycji Olimpiady dostarcza uczestnikom wytyczne zawierające m.in.: program, regulamin oraz szczegółowe wytyczne związane z jej organizacją.
 12. Komitet Główny za zgodą Organizatora rozporządza funduszem Olimpiady.
 13. Pracami Komitetu kieruje Przewodniczący, a w jego zastępstwie lub z jego upoważnienia Zastępca Przewodniczącego.
 14. Przewodniczący Komitetu Głównego:
 - a. czuwa nad całokształtem prac Komitetu Głównego,
 - b. zwołuje posiedzenia Komitetu Głównego i przewodniczy w nich,
 - c. reprezentuje Komitet Główny na zewnątrz,
 - d. czuwa nad prawidłowością wydatków związanych z organizacją i przeprowadzeniem Olimpiady oraz zgodnością działalności Komitetu Głównego z przepisami.
 - e. przyjmuje i rozpatruje odwołania złożone przez uczestników Olimpiady dotyczące decyzji Komitetów (§ 6. Regulaminu)

§4.

Warunki uczestnictwa

1. Uczestnikiem Olimpiady Wiedzy o Turystyce może być każdy uczeń szkoły ponadgimnazjalnej kończącej się egzaminem maturalnym (zgodnie z §7. ust. 1. rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 25 września 2014 roku, zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad).
2. W Olimpiadzie mogą również uczestniczyć — za zgodą Komitetów zawodów okręgowych — laureaci konkursów, rekomendowani przez komisje konkursowe, o których mowa

Komitet Główny Olimpiady Wiedzy o Turystyce

90-142 Łódź, . Kopcińskiego 31

tel./fax 635 45 50

e-mail: owotur@gmail.com

w § 4 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 stycznia 2002 roku w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad, oraz uczniowie szkół podstawowych, gimnazjów, zasadniczych szkół zawodowych, którzy realizują indywidualny program lub tok nauki, rekomendowani przez szkołę.

3. W Olimpiadzie mogą uczestniczyć uczniowie niepełnosprawni, przy czym ze względu na specyfikę branży turystycznej, sposób dostosowania warunków organizacji danego etapu wskazuje Komitet Główny Olimpiady po analizie liczby uczniów, rodzaju ich niepełnosprawności oraz na podstawie Komunikatu Dyrektora CKE w sprawie szczegółowej informacji o sposobach dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie do potrzeb i możliwości zdających ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w danym roku szkolnym, wybiera najdogodniejszy dla uczestników Olimpiady spośród możliwych sposobów dostosowania dla nich warunków. (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 83, poz. 562 z późn. zm.), Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach (Dz. U. Nr 228, poz. 1489, z późn. zm.), Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (Dz. U. Nr 228, poz. 1490, z późn. zm.))
4. Aby wziąć udział w Olimpiadzie uczeń powinien zgłosić chęć uczestnictwa do dyrektora placówki najpóźniej do połowy października roku szkolnego, w którym odbywa się dana edycja.
5. Jeżeli w szkole ucznia nie organizuje się zawodów szkolnych, uczeń może przystąpić do niego w szkole wskazanej przez dyrektora placówki, po wcześniejszym porozumieniu z Komitetem Głównym Olimpiady.
6. O przystąpieniu do Olimpiady ucznia niepełnosprawnego Komitet Szkolny powinien poinformować Komitet Główny Olimpiady.
7. We wszystkich etapach zawodów Olimpiady uczniowie uczestniczą indywidualnie.
8. Olimpiada jest trzyetapowymi zawodami :
 - I etap – szkolny,**
 - II etap – okręgowy** (centrale okręgów),
 - III etap – centralny.**
9. W I etapie szkolnym mogą brać udział wszyscy chętni uczniowie, spośród których wyłaniani są reprezentanci do zawodów II stopnia. W II etapie okręgowym zostają wyłonieni kandydaci do udziału w III etapie - centralnym.

Komitet Główny Olimpiady Wiedzy o Turystyce

90-142 Łódź, . Kopcińskiego 31

tel./fax 635 45 50

e-mail: owotur@gmail.com

10. Ostateczną decyzję o zakwalifikowaniu do III etapu centralnego podejmuje Komitet Główny Olimpiady Wiedzy o Turystyce, o czym w ustalonym terminie powiadamia poszczególne Komitety Okręgowe oraz zainteresowane szkoły.
11. Uczestnicy Olimpiady zobowiązani są do:
 - a. przestrzegania postanowień niniejszego regulaminu,
 - b. uczciwej rywalizacji na poszczególnych etapach zawodów,
 - c. realizacji zadań zgodnie z załączoną w arkuszach zadań instrukcją,
 - d. nie wnoszenia do pomieszczeń na wszystkich etapach Olimpiady, gdzie odbywa się rozwiązywanie zadań jakichkolwiek mobilnych urządzeń elektronicznych z wyjątkiem prostego kalkulatora. Niedotrzymanie w/w wymogu stanowi podstawę do podjęcia decyzji o dyskwalifikacji danego uczestnika przez Komitet przeprowadzający dany etap Olimpiady.
12. Uczestnicy Olimpiady mają prawo do:
 - a. korzystania z warunków do samodzielnej pracy przy rozwiązywaniu testu i zadań praktycznych na wszystkich etapach Olimpiady,
 - b. zakwaterowania i wyżywienia w czasie III etapu zawodów Olimpiady,
 - c. informowania właściwych komitetów o wszelkich przypadkach losowych uniemożliwiających uczestnictwo w odpowiednich etapach Olimpiady,
 - d. składania odwołań od decyzji Komitetu szkolnego, Komitetu okręgowego, czy Komitetu centralnego (Jury), zasady składania odwołań określa §6 Regulaminu.
13. Warunkiem przystąpienia do Olimpiady Wiedzy o turystyce jest wyrażenie zgody przez ucznia (w przypadku uczniów pełnoletnich) oraz przez opiekuna prawnego ucznia (w przypadku uczniów niepełnoletnich) na przetwarzanie danych osobowych ucznia przez organizatora. Jednocześnie uczeń przyjmuje do wiadomości, iż:
 - a. administratorem danych osobowych przetwarzanych w ramach Olimpiady Wiedzy o turystyce jest Komitet Główny Olimpiady Wiedzy o Turystyce, ul. Kopcińskiego 31, 90-142 Łódź,
 - b. jego dane osobowe będą przetwarzane wyłącznie w celu przeprowadzenia i dokumentowania zawodów Olimpiady Wiedzy o turystyce, opublikowania wyników zawodów poszczególnych etapów eliminacji Olimpiady Wiedzy o turystyce (w tym ogłoszenia ich w mediach, w Internecie, na stronie internetowej, publikacjach olimpijskich oraz dla celów niezbędnej sprawozdawczości,
 - c. podanie danych jest dobrowolne, aczkolwiek odmowa ich podania jest równoznaczna z brakiem możliwości wzięcia udziału w Olimpiadzie Wiedzy o turystyce,

Komitet Główny Olimpiady Wiedzy o Turystyce

90-142 Łódź, . Kopcińskiego 31

tel./fax 635 45 50

e-mail: owotur@gmail.com

d. ma prawo dostępu do treści swoich danych i ich poprawiania, ma prawo wniesienia sprzeciwu wobec ich przetwarzania w wyżej opisanym celu oraz wobec przekazywania danych innym podmiotom, a także prawo zażądania zaprzestania przetwarzania jego danych osobowych.

14. Przystąpienie przez ucznia do każdego z etapów eliminacji Olimpiady Wiedzy o turystyce jest równoznaczne z wyrażeniem zgody na wykorzystanie jego wizerunku w materiałach Olimpiady o charakterze informacyjnym czy promocyjnym, w mediach oraz na stronie internetowej Olimpiady Wiedzy o turystyce (fotografie i filmy wideo relacjonujące przebieg zawodów).

§5.

Przebieg Olimpiady Wiedzy o Turystyce

1. Olimpiadę przygotowuje i przeprowadza Komitet Główny Olimpiady Wiedzy o Turystyce.
2. I etap Olimpiady Wiedzy po Turystyce realizowany jest w szkołach. Komitety szkolne opracowują zadania dla pierwszego etapu. Mogą również przesyłać propozycje zadań testowych oraz zadań praktycznych do wykorzystania przez Komitet Główny przy opracowaniu zadań zawodów wyższego stopnia.
3. Zestawy zadań dla II i III etapu opracowują pracownicy naukowcy Instytutu Geografii Miast i Turyzmu Uniwersytetu Łódzkiego, nauczyciele szkół, których uczniowie biorą udział w Olimpiadzie oraz przedstawiciele branży turystycznej wykorzystując nadesłane propozycje zadań, określają czas udzielania odpowiedzi i kryteria oceniania.
4. Zestawy zadań na etapach II i pierwszej części etapu III Olimpiady Wiedzy o Turystyce są kodowane. Do każdego zestawu, jaki otrzyma uczestnik dołączona jest karta odpowiedzi. Na karcie znajduje się miejsce na wpisanie numeru kodu uczestnika.
5. Identyfikacja uczestnika, przypisanie nazwiska do numeru kodu, następuje po ustaleniu punktacji oraz podjęciu decyzji, co do dopuszczenia autora pracy do następnego etapu Olimpiady Wiedzy o Turystyce.
6. Komitet Główny określa sposób kwalifikowania uczestników do zawodów następnego etapu.
7. Komitety szkolne Olimpiady najpóźniej w ciągu siedmiu dni od zakończenia zawodów pocztą elektroniczną lub tradycyjną wysyłają do Komitetu Głównego protokół wraz z listą uczestników zakwalifikowanych do II etapu Olimpiady.
8. Komitety okręgowe najpóźniej w ciągu siedmiu dni od zakończenia zawodów przesyłają do Komitetu Głównego dokumentację etapu okręgowego, sprawozdanie i prace pisemne wszystkich uczestników.
9. Prace pisemne zawodów II i III stopnia są sprawdzane przez egzaminatorów wyznaczonych przez Komitet Główny Olimpiady Wiedzy o Turystyce.
10. Komitet Główny po przeprowadzeniu weryfikacji 30 najlepszych prac przesłanych przez Komitety okręgowe zawiadamia w ustalonym terminie odpowiednie Komitety Okręgowe i zainteresowane szkoły o zakwalifikowaniu kandydatów do III etapu Olimpiady.

Komitet Główny Olimpiady Wiedzy o Turystyce

90-142 Łódź, . Kopcińskiego 31

tel./fax 635 45 50

e-mail: owotur@gmail.com

11. Tryb przeprowadzania etapu I Olimpiady Wiedzy o Turystyce:

- a. Komitet Szkolny Olimpiady Wiedzy o Turystyce powołuje dyrektor szkoły z grona nauczycieli, których przedmioty obejmują swoim zakresem tematykę Olimpiady. Komitet szkolny składa się z: Przewodniczącego, Sekretarza i Członka. Do zadań Komitetu Szkolnego należy przygotowanie miejsca do przeprowadzenia testu, czuwanie nad poprawnością przeprowadzanych zawodów, dokumentowanie ich przebiegu, sprawdzanie prace uczniów oraz ogłaszanie wyniki etapu I,
- b. etap I szkolny przeprowadzają Komitety Szkolne w oparciu o treści objęte podstawą programową kształcenia w zawodzie technik obsługi turystycznej. Polega on na rozwiązaniu 20 zadań testowych wielokrotnego wyboru z jedną prawidłową odpowiedzią sprawdzających wiedzę i umiejętności z zakresu kwalifikacji T13. i T 14. wg podstawy programowej o numerze 422103. Na rozwiązanie testu przeznaczona jest 30 minut,
- c. do II etapu – okręgowego kwalifikuje się 2 najlepszych uczniów danej szkoły wyłonionych w I etapie – szkolnym,
- d. w przypadku uzyskania tej samej liczby punktów przez większą liczbę uczniów kwalifikacje otrzymują uczniowie z najwyższą średnią ocen z przedmiotów zawodowych z poprzedniego roku szkolnego,
- e. wykaz literatury obowiązującej uczestników I etapu Olimpiady Wiedzy o Turystyce określa Komitet Główny stosownym załącznikiem do Regulaminu. Komitet Główny podaje corocznie wykaz literatury obowiązującej w danym roku szkolnym łącznie z terminarzem danej edycji Olimpiady,
- f. tryb odwołania się uczestników I etapu Olimpiady określa §6 Regulaminu.

12. Tryb przeprowadzania etapu II Olimpiady Wiedzy o Turystyce:

- a. etap II okręgowy organizowany jest przez właściwe Komitety Okręgowe Olimpiady Wiedzy o Turystyce,
- b. Komitet Główny powołuje Komitety Okręgowe w składzie:
 - **Przewodniczący** – pracownik naukowy uczelni kształcącej w zakresie turystyki,
 - **Zastępca Przewodniczącego** – przedstawiciel kuratorium oświaty lub przedstawiciel Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej lub przedstawiciel branży turystycznej z obszaru działania Komitetu Okręgowego,
 - **Członkowie** – trzy osoby spośród nauczycieli przygotowujących uczestników Olimpiady,
 - **Sekretarz** – nauczyciel przedmiotów zawodowych z zakresu turystyki ze szkoły organizującej etap okręgowy,
- c. liczbę okręgów i Komitetów Okręgowych ustalana jest corocznie przez Komitet Główny Olimpiady na podstawie liczby i lokalizacji szkół zgłoszonych do udziału w Olimpiadzie,
- d. Zadania Komitetu Okręgowego
 - **Przewodniczący** Komitetu Okręgowego Olimpiady Wiedzy o Turystyce:
 - odpowiedzialny jest za przebieg etapu II w danej szkole,

Komitet Główny Olimpiady Wiedzy o Turystyce

90-142 Łódź, . Kopcińskiego 31

tel./fax 635 45 50

e-mail: owotur@gmail.com

- przed przystąpieniem do etapu II zapoznaje członków Komitetu okręgowego z listą zadań i obowiązków, dotyczących organizacji i przebiegu etapu,
 - sprawdza przygotowanie sali i miejsc dla uczestników etapu II,
 - sprawdza przygotowaną przez Komitet Główny Olimpiady dokumentację przed rozpoczęciem zawodów i poprawność jej wypełnienia po zawodach,
 - czuwa nad prawidłowym przebiegiem zawodów,
 - przerywa i unieważnia etap zdającemu w przypadku niesamodzielnego rozwiązywania zadania konkursowego lub zakłócającemu prawidłowy przebieg etapu zawodów w sposób utrudniający pracę pozostałym zdającym,
 - **Zastępca Przewodniczącego** Komitetu Okręgowego Olimpiady Wiedzy o Turystyce:
 - współodpowiedzialny jest za przebieg zawodów II stopnia w danej szkole,
 - wraz z innymi członkami Komitetu Okręgowego sprawdza przygotowanie sali i miejsc,
 - sprawdza poprawność tworzonej dokumentacji Olimpiady,
 - **Członkowie** Komitetu Okręgowego Olimpiady Wiedzy o Turystyce:
 - współodpowiedzialni są za przebieg etapu II w danej szkole,
 - pomagają w pracach związanych z prawidłowym przebiegiem etapu II Olimpiady.
 - **Sekretarz** Komitetu Okręgowego Olimpiady Wiedzy o Turystyce:
 - współodpowiedzialny jest za przebieg etapu II w danej szkole,
 - pomaga w pracach związanych z prawidłowym przebiegiem etapu II Olimpiady,
 - jest łącznikiem pomiędzy Komitetem Okręgowym, a osobą decyzyjną w danej szkole, w której odbywają się zawody,
 - jest odpowiedzialny za wysłanie do Komitetu Głównego zadań konkursowych etapu II Olimpiady,
- e. etapu II Olimpiady polega na pisemnym rozwiązaniu zadań zawartych w dwóch częściach:
- w części pierwszej – rozwiązaniu 40 zadań testowych wielokrotnego wyboru z jedną prawidłową odpowiedzią, sprawdzających wiadomości i umiejętności z zakresu prowadzenia informacji turystycznej oraz sprzedaży usług turystycznych (kwalifikacja T.14),
 - w części drugiej – sprawdzającej wiedzę i umiejętności z zakresu planowania i realizacji imprez i usług turystycznych. Zadanie polega na opracowaniu programu i kalkulacji imprezy turystycznej zgodnie z zamówieniem klienta (kwalifikacja T.13),
- f. z części pierwszej (testowej) etapu II uczeń może uzyskać maksymalnie 40 punktów, a z części drugiej (opracowanie programu i kalkulacji imprezy turystycznej) maksymalnie 60 punktów,
- g. zadania II etapu Olimpiady opracowują pracownicy naukowcy Instytutu Geografii Miast i Turyzmu Uniwersytetu Łódzkiego, nauczyciele szkół, których uczniowie biorą udział w Olimpiadzie oraz przedstawiciele branży turystycznej pod kierunkiem Komitetu Głównego. Komitet Główny określa kryteria oceniania wykorzystując do tego wymagania z zakresu wiedzy i umiejętności dla efektów kształcenia w zawodzie

Komitet Główny Olimpiady Wiedzy o Turystyce

90-142 Łódź, . Kopcińskiego 31

tel./fax 635 45 50

e-mail: owotur@gmail.com

technik obsługi turystycznej z zakresu kwalifikacji T13. i T 14. wg podstawy programowej o numerze 422103,

- h. wykaz literatury obowiązującej uczestników II etapu Olimpiady Wiedzy o Turystyce określa Komitet Główny stosownym załącznikiem do Regulaminu. Komitet Główny podaje corocznie wykaz literatury obowiązującej w danym roku szkolnym łącznie z terminarzem danej edycji Olimpiady,
 - i. etap II Olimpiady przebiega równocześnie w tym samym czasie we wszystkich okręgach w całej Polsce, a zadania dla uczestników przesyłane są kurierem w kopercie bezpiecznej,
 - j. szczegółowy przebieg etapu II olimpiady określa „Procedura” organizowania i przeprowadzania etapu okręgowego publikowana corocznie na stronie internetowej Olimpiady wraz z przydziałem szkół do poszczególnych okręgów nie później niż na 10 dni przed planowanym terminem zawodów. Miejsce lokalizacji okręgów etapu II wybierane jest spośród szkół kandydatów do jego organizacji. Kryterium wyboru jest lokalizacja szkoły-organizatora oraz liczba i lokalizacja szkół zgłoszonych do udziału w Olimpiadzie. W uzasadnionych przypadkach Komitet Główny może wskazać inną szkołę lub placówkę, w której zdający przystąpią do zawodów etapu II Olimpiady Wiedzy o Turystyce,
 - k. czas trwania etapu okręgowego Olimpiady Wiedzy o Turystyce wynosi 150 minut,
 - l. do III etapu Olimpiady kwalifikuje się 30 osób z najlepszymi wynikami,
 - m. tryb odwołania się uczestników II etapu Olimpiady określa §6 Regulaminu.
13. Tryb przeprowadzania etapu III (centralnego) Olimpiady Wiedzy o Turystyce:
- a. etap III (centralny) Olimpiady organizowany jest przez Komitet Główny Olimpiady Wiedzy o Turystyce.
 - b. Komitet Główny powołuje Komitet Centralny (Jury) w składzie:
 - **Przewodniczący** – pracownik naukowy Instytutu Geografii Miast i Turyzmu Uniwersytetu Łódzkiego,
 - **Zastępca przewodniczącego** – przedstawiciel branży turystycznej,
 - **Członkowie** dwie osoby spośród nauczycieli przygotowujących uczestników Olimpiady oraz przedstawiciel instytucji oświatowych,
 - **Sekretarz,**
 - **Przedstawiciele Komitetu Głównego,**
 - c. zadania Komitetu Centralnego (Jury)
 - **Przewodniczący** Komitetu Centralnego (Jury) Olimpiady Wiedzy o Turystyce:
 - odpowiedzialny jest za przebieg etapu III Olimpiady,
 - przed przystąpieniem do każdej z części etapu III zapoznaje członków Komitetu Centralnego z listą zadań i obowiązków, dotyczących organizacji i przebiegu etapu,
 - sprawdza przygotowanie sali i miejsc dla uczestników etapu III,

Komitet Główny Olimpiady Wiedzy o Turystyce

90-142 Łódź, . Kopcińskiego 31

tel./fax 635 45 50

e-mail: owotur@gmail.com

- sprawdza przygotowaną przez Komitet Główny Olimpiady dokumentację przed rozpoczęciem zawodów i poprawność jej wypełnienia po zawodach,
 - czuwa nad prawidłowym przebiegiem zawodów,
 - przerywa i unieważnia etap zdającemu w przypadku niesamodzielnego rozwiązywania zadania konkursowego lub zakłócającemu prawidłowy przebieg etapu zawodów w sposób utrudniający pracę pozostałym zdającym,
 - ocenia prace uczestników każdej części zawodów etapu III, zgodnie z kluczem zatwierdzonym przez Komitet Główny Olimpiady,
 - ogłasza wyniki każdej części zawodów etapu III,
 - **Zastępca Przewodniczącego** Komitetu Centralnego (Jury) Olimpiady Wiedzy o Turystyce
 - współodpowiedzialny jest za przebieg etapu III,
 - wraz z innymi członkami Komitetu Centralnego (Jury) sprawdza przygotowanie sali i miejsc dla uczestników etapu III,
 - ocenia prace uczestników każdej części zawodów etapu III, zgodnie z kluczem zatwierdzonym przez Komitet Główny Olimpiady,
 - sprawdza poprawność tworzonej dokumentacji Olimpiady,
 - **Członkowie** Komitetu Centralnego (Jury) Olimpiady Wiedzy o Turystyce:
 - współodpowiedzialni są za przebieg etapu III,
 - pomagają w pracach związanych z prawidłowym przebiegiem etapu III Olimpiady,
 - oceniają prace uczestników każdej części zawodów etapu III, zgodnie z kluczem zatwierdzonym przez Komitet Główny Olimpiady,
 - **Sekretarz** Komitetu Centralnego (Jury) Olimpiady Wiedzy o Turystyce:
 - współodpowiedzialny jest za przebieg etapu III,
 - pomaga w pracach związanych z prawidłowym przebiegiem etapu II Olimpiady,
 - ocenia prace uczestników każdej części zawodów etapu III, zgodnie z kluczem zatwierdzonym przez Komitet Główny Olimpiady,
 - jest łącznikiem pomiędzy Komitetem Głównym, Komitetem Centralnym (Jury), a osobą decyzyjną w miejscu, w którym odbywają się zawody.
 - **Przedstawiciele Komitetu Głównego:**
 - współodpowiedzialni są za przebieg etapu III,
 - pomagają w pracach związanych z prawidłowym przebiegiem etapu III Olimpiady,
 - oceniają prace uczestników każdej części zawodów etapu III, zgodnie z kluczem zatwierdzonym przez Komitet Główny Olimpiady,
- d. etap III (centralny) Olimpiady składa się z eliminacji i finału,
- e. warunkiem przystąpienia ucznia do etapu III Olimpiady jest przesłanie drogą elektroniczną najpóźniej w terminie siedmiu dni roboczych przed rozpoczęciem eliminacji tytułu prezentacji multimedialnej związanej z tematem przewodnim aktualnej edycji Olimpiady. Wytyczne do prezentacji multimedialnej ogłasza Komitet Główny Olimpiady na stronie internetowej Olimpiady wraz z ogłoszeniem wyników etapu II Olimpiady Wiedzy o Turystyce,

Komitet Główny Olimpiady Wiedzy o Turystyce

90-142 Łódź, . Kopcińskiego 31

tel./fax 635 45 50

e-mail: owotur@gmail.com

- f. wykaz literatury obowiązującej uczestników III etapu Olimpiady Wiedzy o Turystyce określa Komitet Główny stosownym załącznikiem do Regulaminu. Komitet Główny podaje corocznie wykaz literatury obowiązującej w danym roku szkolnym łącznie z terminarzem danej edycji Olimpiady,
- g. eliminacje etapu III (centralnego) polegają na:
- w części pierwszej – rozwiązaniu 40 zadań testowych wielokrotnego wyboru, z zakresu różnych treści i umiejętności w zawodzie technik obsługi turystycznej,
 - w części drugiej – publicznej, wcześniej przygotowanej, prezentacji multimedialnej produktu turystycznego, według zasad podanych do wiadomości przez Komitet Główny na stronie internetowej Olimpiady (Regulamin **§5 pkt 5**),
- h. spośród uczestników eliminacji etapu III kwalifikuje się do finału, 15 uczniów, którzy uzyskali największą liczbę punktów łącznie z pierwszej i drugiej części eliminacji tychże zawodów (organizatorzy nie podają uzyskanej punktacji, ponieważ na wynik końcowy etapu III stopnia składają się punkty z eliminacji i finału),
- i. finał etapu III polega na opracowaniu programu jednodniowej wycieczki po wybranym mieście/regionie turystycznym Europy, na podstawie materiałów przygotowanych przez organizatorów (mapy, przewodniki, katalogi biur podróży, w tym także w językach obcych). Następnie uczeń wykorzystując techniki prezentacji i sprzedaży produktu przedstawia publicznie swoją propozycję,
- j. kryteria oceniania etapu III (centralnego):
- w eliminacjach za część testową uczestnik może uzyskać maksymalnie 40 punktów, a za opracowanie produktu turystycznego i jego publiczną prezentację maksymalnie 60 punktów,
 - w finale uczeń może maksymalnie otrzymać 40 punktów.
14. Tytuł Finalisty Olimpiady Wiedzy o Turystyce uzyskuje uczeń, który:
- prześle drogą elektroniczną najpóźniej w terminie siedmiu dni roboczych przed rozpoczęciem eliminacji etapu III (centralnego) tytułu prezentacji multimedialnej związanej z tematem przewodnim aktualnej edycji Olimpiady,
 - przystąpi do zawodów etapu III (centralnego) Olimpiady.
15. Tytuł Laureata otrzymuje uczestnik zakwalifikowany do części finałowej etapu III (centralnego).
16. Komitet Główny Olimpiady przyznaje tytuł – Eksperta Turystyki. Zostaje nim uczeń, który uzyskał największą liczbę punktów z eliminacji i finału w etapie III.

§6.

Tryb odwoławczy

Komitet Główny Olimpiady Wiedzy o Turystyce

90-142 Łódź, . Kopcińskiego 31

tel./fax 635 45 50

e-mail: owotur@gmail.com

1. Uczestnik, który uważa, że wynik, jaki uzyskał w czasie zawodów, nie odzwierciedla poziomu jego odpowiedzi lub zawody były prowadzone z naruszeniem regulaminu, ma prawo złożenia odwołania.
2. Odwołanie od decyzji Komitetu Szkolnego (I etap), Komitetu Okręgowego (II etap), Komitetu Centralnego (Jury), (etap III) składa się do Przewodniczącego Komitetu Głównego w terminie siedmiu dni od dnia ogłoszenia wyników, (decyduje data stempla pocztowego lub data osobistego dostarczenia pisma).
3. Odwołanie składa się na piśmie, przesyłając listem poleconym na adres Komitetu Głównego Olimpiady lub osobiście w siedzibie Komitetu Głównego za potwierdzeniem zwrotnym. Odwołanie powinno zawierać możliwie szczegółowy opis okoliczności oraz dane osobowe odwołującego, jego opiekuna i szkoły z ramienia, której przystąpił do Olimpiady.
4. Przewodniczący Komitetu Głównego rozpatruje odwołanie i udziela odpowiedzi w najkrótszym możliwym terminie, nie dłuższym jednak niż czternaście dni roboczych od daty otrzymania. Odpowiedź udzielana jest na piśmie i przesyłana listem poleconym.
5. Po wpłynięciu odwołania Przewodniczący Komitetu Głównego osobiście lub przez wyznaczoną osobę zobowiązany jest do wyjaśnienia wszelkich okoliczności wskazanych w odwołaniu.

§7.

Rejestracja przebiegu eliminacji etapu III w części drugiej zawodów

1. W eliminacjach części drugiej etapu III, polegającej na ustnej publicznej, wcześniej przygotowanej, prezentacji multimedialnej produktu turystycznego wypowiedzi uczestników są rejestrowane.
2. Rejestracja wypowiedzi odbywa się za zgodą uczestnika po uprzednim poinformowaniu go o tym fakcie. Brak zgody uczestnika nie wyklucza go z udziału w danym etapie, pozbawia jednak możliwości złożenia odwołania od uzyskanej oceny.
3. Zarejestrowane wypowiedzi są przechowywane w siedzibie Komitetu Głównego przez 5 lat od dnia ogłoszenia wyników, po upływie tego czasu są niszczone.
4. Zarejestrowane odpowiedzi mogą być wykorzystane wyłącznie w celu weryfikacji wyników uzyskanych w czasie zawodów dla potrzeb realizacji trybu odwoławczego.
5. Rejestracja odbywa się poprzez nagranie audio.

§8.

Uprawnienia i nagrody

1. Uprawnienia laureatów i finalistów olimpiad określa Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 roku w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i

Komitet Główny Olimpiady Wiedzy o Turystyce

90-142 Łódź, . Kopcińskiego 31

tel./fax 635 45 50

e-mail: owotur@gmail.com

egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. 2007 nr 83 poz. 562, z późn. zm.). Finaliści Olimpiady Wiedzy o Turystyce są zwolnieni z etapu pisemnego egzaminu potwierdzającego kwalifikacje T.13 i T.14 w zawodzie technik obsługi turystycznej na podstawie zaświadczenia stwierdzającego uzyskanie tytułu finalisty lub laureata (Załącznik nr 1)

2. Nie obowiązują jednolite zasady przyjmowania laureatów i finalistów stopnia centralnego na studia wyższe. Zgodnie z art. 169 ust. 6 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2005 r., Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.) są one co 3 lata określane w uchwałach senatów uczelni i podawane do wiadomości publicznej.
3. Zasady przyjmowania laureatów i finalistów etapu III (centralnego) na studia wyższe określane są przez uczelnie i podawane do wiadomości publicznej w sposób zwyczajowo przyjęty w danej uczelni.
4. Komitet Główny przyznaje nagrody laureatom i w miarę możliwości innym zawodnikom Olimpiady. Nagrody przyznawane są również opiekunom merytorycznym laureatów, w przypadku gdy są oni reprezentantami szkół laureatów.

§9.

Dokumentacja

1. Komitet Główny Olimpiady Wiedzy o Turystyce ustala rodzaj dokumentacji I, II i III etapu oraz sposób jej prowadzenia i przechowywania. Dokumentację należy przechowywać 5 lat.
2. Dokumentacja Komitetów etapu I (szkolnego) i etapu II (okręgowego) Olimpiady Wiedzy o Turystyce obejmuje:
 - listę członków Komitetu,
 - protokoły z zawodów etapu I i II,
 - prace pisemne uczestników etapu I i II, (prace pisemne uczestników zawodów etapu I przechowują Komitety Szkolne, prace pisemne uczestników etapu II przechowuje Komitet Główny Olimpiady,
 - pisma przychodzące i wychodzące,
 - listę zgłoszonych do udziału w Olimpiadzie uczniów i szkół,
3. Dokumentacja Komitetu Głównego Olimpiady Wiedzy o Turystyce obejmuje:
 - dokumentację powołania Olimpiady,
 - wytyczne (informatory) Olimpiady,

 - listę członków Komitetu Centralnego (Jury) przeprowadzającego etap III Olimpiady,
 - protokoły z etapu I, II i III Olimpiady,
 - listę zakwalifikowanych uczniów do udziału w etapie III Olimpiady Wiedzy o Turystyce,
 - prace pisemne zawodników zakwalifikowanych do etapu III Olimpiady oraz prace pisemne wszystkich uczestników etapu III (centralnego) przechowywane są przez okres pięciu lat,
 - rejestr wydanych finalistom zaświadczeń wraz ze wzorami takich zaświadczeń,

Komitet Główny Olimpiady Wiedzy o Turystyce

90-142 Łódź, . Kopcińskiego 31

tel./fax 635 45 50

e-mail: owotur@gmail.com

- udzielenie zgody na udostępniania danych osobowych i wizerunku, przetwarzanie ich w celach postępowania kwalifikacyjnego, dokumentowania przebiegu Olimpiady, publikowania wyników zawodów poszczególnych etapów, oraz w celach marketingowo-reklamowych Olimpiady Wiedzy o Turystyce, (zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 1997 r. nr 133, poz. 883 z późn. zm.),
- pisma przychodzące i wychodzące,
- dokumentację finansową – przez 5 lat,
- dokumenty kontroli.

§10

Terminarz Olimpiady Wiedzy o Turystyce

Terminarz ogłaszany jest na stronie internetowej Olimpiady do dnia 31 maja roku szkolnego poprzedzającego kolejną edycję Olimpiady.

§11.

Ustalenia końcowe

1. W kwestiach nieuregulowanych niniejszym regulaminem decyzję ostateczną podejmuje Komitet Główny.
2. Zmiany w regulaminie może dokonać tylko Komitet Główny Olimpiady Wiedzy o Turystyce jednak niesprzecznych z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 września 2014 roku w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad. O zmianach powiadamia Komitety okręgowe oraz Komitety szkolne. Corocznie Komitet Główny opracowuje i wydaje wytyczne do kolejnej edycji Olimpiady.
3. Decyzje w sprawach nieobjętych Regulaminem podejmuje Komitet Główny w porozumieniu z Organizatorem.

Komitet Główny Olimpiady Wiedzy o Turystyce

90-142 Łódź, . Kopcińskiego 31

tel./fax 635 45 50

e-mail: owotur@gmail.com

**Komitet Główny
Olimpiady Wiedzy o Turystyce
ul. Kopcińskiego 31,
30-142 Łódź**

Załącznik nr 1

ZAŚWIADCZENIE

.....
(imię i nazwisko)

urodzony(a) dnia W

uczeń/uczennica klasy

(nazwa i adres szkoły)

.....
brał(a) udział w Olimpiadzie Wiedzy o Turystyce przeprowadzonej w dniu

w i uzyskał(a) tytuł

Nr

.....
(pieczęć i podpis Przewodniczącego Komitetu
Głównego
Olimpiady Wiedzy o Turystyce)

....., dn.

(miejscowość, data)

Komitet Główny Olimpiady Wiedzy o Turystyce

90-142 Łódź, . Kopcińskiego 31

tel./fax 635 45 50

e-mail: owotur@gmail.com

Załącznik nr 2

Wykaz literatury obowiązującej na I etapie Olimpiady Wiedzy o Turystyce

1. Kruczek Z., 2011, *Obsługa ruchu turystycznego. Teoria i praktyka*, Proksenia, Kraków
2. Leszka G., 2014, *Podstawy turystyki*, WSiP, Warszawa
3. Steblik-Właźlak B., Rzepka L., 2013, *Geografia turystyczna. Podręcznik przeznaczony do kształcenia w zawodzie technik obsługi turystycznej do kwalifikacji „Planowanie i realizacja imprez i usług turystycznych” (T.13.)*, REA, Warszawa
4. Steblik-Właźlak B., Rzepka L., 2013, *Geografia turystyczna. Podręcznik przeznaczony do kształcenia w zawodzie technik obsługi turystycznej do kwalifikacji „Prowadzenie informacji turystycznej oraz sprzedaż usług turystycznych” (T.14.)*, REA, Warszawa
5. Tylińska R., 2014, *Turystyka. Tom 3. Marketing usług turystycznych*, REA, Warszawa
6. Wajgner M., Tylińska R., 2007, *Ekonomia i prawo w turystyce*, REA, Warszawa

Komitet Główny Olimpiady Wiedzy o Turystyce

90-142 Łódź, . Kopcińskiego 31

tel./fax 635 45 50

e-mail: owotur@gmail.com

Załącznik nr 3

Wykaz literatury obowiązującej na II etapie Olimpiady Wiedzy o Turystyce

1. Banasik W., Borne-Januła H., 2013, *Planowanie i kalkulacja kosztów imprez turystycznych*, WSiP, Warszawa
2. Gorzelany T., Aue W., 2013, *Prowadzenie działalności gospodarczej*, WSiP, Warszawa
3. Milewska M., Lawin M., 2013, *Rezerwacja imprez i usług turystycznych*, WSiP, Warszawa
4. Milewska M., Lawin M., 2013, *Sprzedaż imprez i usług turystycznych*, WSiP, Warszawa
5. Peć M., Michniewicz I., 2013, *Turystyka Tom V. Organizacja imprez i usług turystycznych. Podręcznik część 2. technik obsługi turystycznej Kwalifikacja T.13*, WSiP, Warszawa
6. Peć M., Michniewicz I., 2014, *Turystyka Tom V. Organizacja imprez i usług turystycznych. Podręcznik część 1. technik obsługi turystycznej Kwalifikacja T.13*
7. Peć M., Michniewicz I., 2014, *Turystyka Tom V. Organizacja imprez i usług turystycznych. Podręcznik część 3. technik obsługi turystycznej Kwalifikacja T.13 i T.14*
8. Peć M., Michniewicz I., 2013, *Obsługa turystyczna. Zeszyt ćwiczeń przeznaczony do kształcenia w zawodzie technik obsługi turystycznej, część 1*
9. Peć M., Michniewicz I., 2013, *Obsługa turystyczna. Zeszyt ćwiczeń przeznaczony do kształcenia w zawodzie technik obsługi turystycznej, część 2*
10. Sówka G., 2013, *Obsługa informatyczna w turystyce Podręcznik przeznaczony do kształcenia w zawodzie technik obsługi turystycznej do kwalifikacji „Planowanie i realizacja imprez i usług turystycznych” (T.13.), „Prowadzenie informacji turystycznej oraz sprzedaż usług turystycznych (T.14.) oraz „Efektów kształcenia” PDG*, REA, Warszawa
11. Wajgner M., Tylińska R., 2014, *Podstawy działalności gospodarczej w turystyce. Podręcznik przeznaczony do kształcenia w zawodzie technik obsługi turystycznej opracowany na podstawie „Efektów kształcenia” PDG*, BHP, PKZ (T.g), KPS, OMZ, REA, Warszawa
12. Walas B., Kruczek Z., 2013, *Marketing usług turystycznych Sprzedaż imprez i usług turystycznych. Część 2. Marketing*, WSiP, Warszawa

Komitet Główny Olimpiady Wiedzy o Turystyce

90-142 Łódź, . Kopcińskiego 31

tel./fax 635 45 50

e-mail: owotur@gmail.com

Załącznik nr 4

Wykaz literatury obowiązującej na III etapie Olimpiady Wiedzy o Turystyce

1. Cybula P. (red.) 2012, Szlaki turystyczne a prawo: przeszłość, terażniejszość, przyszłość, wyd. Centralny Ośrodek Turystyki Górskiej PTTK, Kraków
2. Gołembski G., (red.) 2001, *Vademecum pilota grup turystycznych*, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, Poznań
3. Gołembski G., (red.) 2009, *Kompendium wiedzy o turystyce*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
4. Kaczmarek J., Stasiak A., Włodarczyk B., 2010, *Produkt turystyczny – pomysł, organizacja, zarządzanie*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa,
5. Kurek W., (red.) 2007, *Turystyka.*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
6. Kurek W., (red.) 2012, *Regiony turystyczne świata cz. 1.*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
7. Kurek W., (red.) 2012, *Regiony turystyczne świata cz. 2.*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
8. Lijewski T., Mikułowski B., Wyrzykowski J., 2002, *Geografia turystyki Polski*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa
9. Meyer B., 2012, *Obsługa ruchu turystycznego*, Wydawnictwo Naukowe PWE, Warszawa
10. Meyer B. (red.), 2010, *Potencjał turystyczny – zagadnienia przestrzenne*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Zeszyty Naukowe nr 590, Ekonomiczne Problemy Usług nr 52, Szczecin. (dostęp: <http://www.wzieu.pl/zn/590/ZN_590.pdf>)
11. Stasiak A., (red.) 2009, *Geografia turystyki Polski – przewodnik do ćwiczeń krajoznawczych*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa

